

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitásiárban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félfévre [5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
disztribúcióval, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 3 fill. — Allandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

A templomszentelés.

— szept. 10.

Az ujonnan restaurált római katolikus templomot csütörtökön szentelte fel Fischer-Colbrie Ágost megyéspüspök. S a csütörtöki ünnep a hit, az áhitatok ünnepe volt: nemes egyszerűséggel és ezrek hívő lelkesedésének nyitva utat, folyt le a nagy aktus. Fehér, ájtatos ragyogások kaptak szárnyra és egy nagy, illetődött harmonia fogta át a lelkeket, amikor odajárultak hódolatra a minden élet forrása: a hit elé. Halk, megindult ünnepélyességgé csendesedett a hétköznapi láрма és igaz szívvel vett részt a város társadalmá, a katolikusok ünnepében: a csütörtöki nap mngnyitotta az ujjáépített templom kapuit a hivek előtt és a zsolozsmákban benne csendült ezrek lelkesedése és a megilletődöttségben ott vert a lelkek bizó, szeplőtlen hite, melylyel a nemes aktust fogadták. A csütörtöki nap átadta újból hivatásának a római katolikus templomot és az ujjárestaurált templom — a méreteiben immár hatalmasra nagyitva és valami szent, ájtatos fehérséggel — fogadja magába a hivek sokaságát.

Ezer viszontagsággal küzdött meg a régi plebániái templom. A Szent István nevét viseli és egyként háza volt mindig a hitnek és a hazaszeretnek. Ebben a két érzésben forr össze a hivatása és tiszta rajongással, nemesen szolgálja ezt a hivatását időtlen-idők óta. Az élet megilletődötten, messze elvetkőve minden fekete indulatait surran el mellette és a templom tisztán, lilium fehérséggel él a maga rendeltetésének. Közél egy évtizede, hogy a parancsoló szűkség felvetette a kibővítés gondolatát. Szüknek bizonyult, nem tudta befogadni a hivek nagy, hatalmasra növekedett seregét: megindult hát a munka, serényen s becsületes áldozatkészséggel s a csütörtöki nap végre meghozta a várvavárt aktust, mely megnyitotta az ujjáépített templom kapuit. Egy régi, sok ezer lélekben ott élő vágy ment teljesezésbe és megújodottan, nemes s egyszerű köntöst öltve hirdeti ma már a templom a hitet, a vallásos meggyőződést.

Az ünnepélyes szertartást Fischer-Colbrie Ágost püspök vezette. Ő szentelte fel az ujjáépített templomot. Az az elhatározó ragaszkodás, melylyel az ujhelyi hivek néznek nemes egyéniségére és az az őszinte, igaz szeretet, mely fogadja mindenkoron, amikor közzénk hozza a hivatása, érlelte meg az ujhelyi katolikusok lelkében azt az óhajt, hogy a püspök szentelje fel az ujjáépített templomot. S a püspök szívesen, szeretetteljesen tett eleget ennek az óhajnak: betegen jött le Ujhelybe, örömmel végezte a szertartásokat és az az impozáns, lelkes fogadtatás, melylyel a város járult elébe, csak újabb bizonyossága annak, hogy megértő becsüléssel találkozik mindenkoron Ujhely falai közt.

De gyöngéledőn érte meg a nagy napot Bessenyei István főesperes is. A vezér, aki előljár a sereg élén és fáradhatatlanul nemes igyekvéssel juttatta tető alá az ujjáépítés ötletét. S a csütörtöki napon sokszoros erővel fordult feléje a mindannyiunk szeretete. Szelid, jóságos indulatai, a legtisztább intencióju elkövetés és az a lelkes készség, melylyel viszi a nyilvánosság előtt is a szerepét: biztosítják neki a társadalom megbecsülését, a szeretetteljes ragaszkodást. Hivatott s a rendeltetésének élő vezére a katolikus hiveknek és serény, fáradhatatlan buzgalmu harcos, mikor a közügyek szolgálata szólítja a forumra. Szelid és nemes lelkében nem kap helyet semmi disszonancia és az igazi papok buzgalmaival dolgozik azon, hogy megértsük egymást, a felekezetek közt baráti béke uralkodjék és vegyen erőt mindeneken a legfőbb kötelesség: a közjóra való törekvés.

Bessenyei István vezetésével hatalmas, imponáló körre ömlött át az ujjáépítés akciója. A város egész társadalmá kivette áldozatkészen a részét a mozgalomból és hirdeti az a templom nemesen, zengő szóval a katolikusok hitét, a társadalom megértését és minden felekezetnek egymásért való békés buzgalmat. Egy nagy harmóniából — a lelkek harmóniájából pattant elő a rekonstrukció

gondolata és szívósan, becsületes buzgósággal szolgálta ezt a fehér gondolatot a város egész társadalmá. És szívesen hisszük — minden vágyakozásunk és minden óhajunk benne ver — hogy arra a nemesen, őnézetesen magának törő, arra a művésziessen ujjáépített templomra egy boldog, megelégedett város néz majd föl.

A felszentelés ünnepéről részletes tudósításunkat a következőkben közöljük.

A felszentelés.

Harangok zugása köszöntötte a nagy napot. Tiszta kékséggel, derűsen ragyogott le Ujhelyre az ég és a szerdai esős, ködös időnek nyoma sem volt sehol. Enyhe, ősziességű bágyadsággal áradt a nap ereje és a verőfényes, meleg időben már kora reggel feketéltek az utcák a közönségtől.

A felszentelési szertartás reggel 7 órakor vette kezdetét s a helybeli és a környékbeli papság asszisztálása mellett s sok ezerfőnyire rugó közönség részvételével folyt le. A püspök a processziótól követve háromszor körüljárta kívül a templomot és a külső falakat hintette meg szentelt vízzel. A püspök kíséretében voltak: Hartsár István püspöki titkár, gróf Csáky Adorján szentszéki jegyző, Plent Nándor tarzali esperes, Guska Lajos sárospataki plebános, Kolbay Gergely tolesvai plebános, Hankó Gyula mádi plebános, Karniss István tokaji plebános, Marczinkó József kassai hitoktató, Madár bodrogolasi lelkész, Szokoloszy Bertalan szilvási plebános és több klerikus. A szertartás többi része benn a templomban folyt le. A püspök a templom keresztül kereszt alakba hintett hamuba beleírta a latin és görög ábécét, annak jelöl, hogy az evangéliom latin és görög nyelven hirdettetett ki és az egyház egységes. Majd a processzióval belül is körüljárta háromszor a püspök a templomot és a belső falakat hintette meg szentelt vízzel. A kórus ezalatt latin egyházi dalokat énekelt. Az oltárszentelés következett most s a püspök a templom falaiba illesztett s a 12 apostolt jelképező kereszt elé vonult és ott végzett külön szertartást. A hivek az oltárszentelések kezdetekor bocsájtattak csak be a templomba. Az oltárszentelés után a püspök megáldotta az oltárszereket, melyekkel nyomban felszerelték az oltárt. A felszentelés aktusa ezzel véget ért, a püspök kivonult a templomból és kezdetét vette az első ünnepélyes nagymise, melyet a gyöngéledő püspök megbízásából Hiszem Kálmán főesperes, tóketerebesi apátplebános végzett. Mise alatt tökéletes precizitással, művészi énekelt a kórus a megindítóan szép egyházi dalokat. Szólószámokat dr. Kvirsfeld Lászlóné és Török Gézáne énekelték kristálytisztán csengő hangon és az ájtatos, megkapó varázsu dallamok minden poezise szárnyra kapott művészi s fi-

nomra csiszolt előadásukban. Az orgonakiséretet Szappanos Imre kántor látta el brilláns technikával. Majd a katolikus kör dalárdája énekelt pompás össztanultsággal. Az első mise során a templom nem volt képes befogadni a nagyszámu hívőket, közvetlenül utána hát még egy ünnepélyes nagymise volt, melyet Kolbay Gergely szentszéki tanácsos, tolesvai plebános végzett.

A templom az egész nap folyamán tele volt hivekkel. A felszentelés aktusa alatt mintegy tizezer főnyi ember szorongott a templom körül. A rendet Schmidt Lajos rendőrkapitány vezetésével nagyobb rendőri kirendeltség és a katolikus kör 30 karszalagos rendezője tartotta fenn. Szokatlan élénkség, elevenség uralkodott egész nap a városban és a szomszédos falvak katolikus lakossága zászlók alatt vonult be Ujhelybe, hogy résztvegyen a nagy aktuson.

Az ujjáépített templom.

Nemesen egyszerű és elmellőz minden cikornyát, minden cifra ornamentikát már a külsejében. Nagy, hatalmasan előmlő vonalakkal van megstilizálva s itt-ott jellegzetesen magyar megrajzolást olvaszt magába: s az első impresszió, amivel már messziről hat, nyomban odaferkőzik az érdeklődésünkhöz. És csupa csöndes harmónia, csupa fehér szelidség belülről. Mintha egy nagy fehér galamb szárnya rebbenése fogná el a tekintetünket, úgy ömlik ránk a sok tiszta, ájtatos fehérség. A falak s a belső berendezés fehérsége az uralkodó szín, lágyan puhán mos el minden más árnyalatot: az itt ott felvillanó arany bele tompul a nagy, a tiszta fehérségbe, melyből már az első látásra halk, csöndes ájtatosság — valami csudálatosan megnyugtató harmonia — árad.

A főoltár, a két mellékoltár és a szószék fehér mészkből van faragva. Hild Lipót soproni műkőfaragó mester vésőjét dicsérik. — Finom, művésziesen kőbe faragott munkák: egyszerű, elegáns stílus és valami fehér, kedves könnyedség árad róluk. Minden mesterkéltéssel nélkül, nemes egyszerűséggel kerültek ki a véső alól és beszédesen tesznek tanuságot a Hild művészi erejéről, melylyel formát, stílust és életet adott a holt kőnek. A főoltár Szent István szobrát fogadja magába, carrarai márványból készült és áhitatot, méltóságot lehet, mely előtt illetődötten kell megállanunk. A szines s eleven hatású ablaküvegek Walther Gida budapesti műintézetéből valók: mesterien készült holmik, melyeken át káprázatos gazdagsággal török színekre a nap sugara.

A két mellékoltáron Boruth Andor festőművésznek, a Zemplén néhai szerkesztő-tulajdonosa fiának, két képe kapott helyet. Az egyik Szent Erzsébetet ábrázolja, amint a szegények közt alamizsnát oszt, a másik meg Szent Antal alakját állítja elénk, amikor karjaiba vonja a kis Jézust. Mind a két kép pompásan sikerült művészi munka: csupa erő és mesteri érték a két vászon. Magukon

Már megnyílt

FRIED VILMOS

ujonnan berendezett divatáruháza (Fő-utca 22.)

hol dús választékban raktáron vannak bel- és külföldi ruhakelmék, ruhadíszek, csipkék, szallagok, rövid-árúk és vásznak. — Nagy raktár MENYASSZONYI KELENGYÉKBEN

hordják a Boruth művészetének karakterisztikus tulajdonait: a sötét, tompa tonusokba megvilágítottan van beállítva a falak és a megrajzolás és a színek gazdagsága mind elevenen és egészséges ötletességgel került vászonra. Ez a két kép is csak újabb bizonyossága annak, hogy a magyar pikúra fejlődésében a Boruth esetjére nagyon jelentős szerep vár még.

A templom padlója keramittal van borítva. Az előcsarnok nagy vas-kapuja Ármágyi János, ujhelyi iparos műhelyéből került ki s ez a vas-kapú teszi lehetővé, hogy a templom egész nap nyitva legyen. A templom régi hajójában a régi oltárok és a régi padok maradtak meg és ezeknek ujjakkal való felcserélése a legelső teendő, ami még hátra van. A me-nyezetről 18—18 karu két villany-lusztér csing le és az oldalfalakra 12 három-három karu villany gye-ryatartó van szerelve. Az egész tem-plom enyhített s minden tülzástól ment barokk-stilben épült újjá és minden részletében harmonikus, ma-gával ragadóan nemes köntöst kapott.

Az újjáépített templom terveinek elkészítéséhez még Ziegler Győző műegyetemi tanár kezdett hozzá, a nagy munkát azonban nem fejezhette be, a halál ütötte ki kezéből a tollat. Örökét Dvorák Ede budapesti mű-építész vette át, el is készítette a ter-veket, amelyek alapján az építkezési munkálatokat sikeresen, avatott hozzá-értéssel Bényey István építész vitte keresztül Kérészy Gyula városi fő-mérnök ellenőrzése mellett. Az eddigi költségek 160 ezer koronára rugnak. Az egyik mellékoltár képét Boruth Andor festőművésszel őz. Láczy Elek készítette el. A szentélyben levő két színes ablaküveget a kegy-urnó: őz. gróf Wallis Gyuláné ké-szítette, míg a többi színes ablaküveg költségeit a Carolineum növendékei, dr. Chudovszky Mór, a rózsafüzér egyesület, az ujhelyi iparosok s a dohánygyári munkások fedezték na-gyobb részben.

A püspök Ujhelyben.

Szerdán délben — mint azt már a Zemplén megírta — érkezett Sátoraljujhelybe Fischer-Colbrie Ágost kassai megyéspüspök. Impozáns, nagy arányú fogadtatásban volt része és a püspök közvetlenül a megérkezés után nyomban megtekintette az újjáépített templomot Megindultan szót a tem-plom finom, művészi szépségeiről s teljes elismeréssel adózott egy a ne-meslelkű adakozóknak, akik össze-gyűjtött filléreikkel lehetővé tették a templomnak szükségessé vált nagyob-bítását, mint a restauráció keresztül-vitele körül érdemeket szerzett mű-szaki közegeknek. Majd visszavonult a parochiára s a tervbe vett tiszte-lések, miután a püspök néhány napja gyöngékedett, elmaradtak.

Este hét órakor fátylássalmenettel s szerenáddal köszöntötték a kath. hívek a püspököt. Elragadó, nagy-stilű látványt nyújtott a sok száz fá-lya lángjával lobogó menet, amint a gyári zenekarral az élén végigvonult a város főbb utvonalaín. A parochia előtt állapodott meg a sok ezer főnyi közönséget magába olvasztó menet: a gyári dalárda és a katolikus ének-ka-egy-egy számot adott elő, majd a debreceni erőkkkel kiegészített gyári zenekar játszott fenn a toronyban régi magyar egyházi dalokat. A tem-plom homlokzata apró villanylámpák-kal bravurosan meg volt világítva és impozáns, nagyszerű képet mutatott a maga fátylafényben uszó, szokatlan mozgalmasságával a nagytemplom környéke. A püspök őszinte örömmel vett tudomást a szerenáról és hálás szóval köszönte meg a kedves figyel-met.

Csütörtökön délelőtt a felszente-lési szertartást végezte a püspök. An-

nak lefolyta után, déli 12 órakor a róm. kath. egyháztanács és iskolaszék tisztelegését fogadta a püspök. A kül-döttséget Matolai Etele vezette és nemcsak az egyháztanács, de a kath. hívek nevében járult a püspök elé, hogy a hódolatnak kifejezést adjon. A püspök szíves szeretettel fogadta a küldöttséget és köszönetet mondott a tisztelegésért. A gyöngékedő püspök-nek — őszinte sajnálatára — a dél-utáni 1 órai vonattal vissza kellett utaznia székhelyére, Kassára, honnan már másnap, pénteken egy tíznapos bérmaut szolgáltatta el Sárosvárme-gyébe.

Bankett és táncmulatság.

Déli egy órakor a vármegyeháza nagytermében pompásan sikerült ban-kettel ünnepelte meg a város társa-dalma a nagy napot. A megyei köz-élet vezető emberei mind jelen voltak a banketten és a közel 170 főnyi köz-önség őszinte sajnalkozással vette tudomásul, hogy a püspöknek már az egy órai vonattal el kellett Sátoralju-ujhelyből utaznia és Bessenyei István sem vehet részt gyöngékedése miatt a társaságban. Távollétükben a házi-gazdai tisztet Hiszem Kálmán látta el, ő ült az asztalfőn és jobbra tőle Meczner Gyula főispán, balra meg Dókus Gyula alispán foglalt helyet.

A felköszöntők sorát Hiszem Kálmán nyitotta meg. Émelkedett hangú, lelkes beszédben köszöntötte a pápát és a királyt éltette, az egy-házi és a világi fejedelmet, akik a hívek seregének élén járnak és benne élnek mélyen a mindannyiunk lelké-ben. Majd Gruska Alajos beszélt és magasan szárnyaló beszéddel Fischer-Colbrie Ágost püspököt köszöntötte, az egyházmegye fejét, aki a hívek kérésére szívesen jött Ujhelybe és örömmel szentelte fel az újonnan res-taurált, gyönyörű templomot. — Ambrózy Nándor hatásos, mélyenjáró tótszójában a püspököt, az egyházmeg-ye fáradhatatlan buzgalmu vezérét köszöntötte és lelkes szavakkal em-lékezett meg mindazokról, akik a templom ilyen nagy arányokban való újjáépítését lehetővé tették. Felolvas-ta a kegyurnó: őz. gróf Wallis Gyuláné sürgönyét, aki hódolatát küldte a püspöknek és őszinte örömet fejezte ki afelett, hogy a sátoraljujhelyi katolikus hívek régi vágya immár teljesülhetett. Most újból Hiszem Kálmán emelt poharat és szeretettel-jes beszédben emlékezett meg a tem-plom újjáépítésére megindult mozga-lom fáradhatatlan, lelkes vezéréről: Bessenyei István. Bessenyei nevének említésére lelkes éljenzésbe tört ki a bankett közönsége és őszinte, igaz szeretettel ünnepelte a nemes s tevé-keny lelkipászort. Dr. Szirmay Ist-ván frappáns hatású beszédben kap-csolta egygyé a templom és a vár-megyeháza fogalmát. Mikor az abszo-lutizmus kiverte a vármegyeházáról a vármegyét, akkor a megye a tem-plomba vonult s most szívesen, sze-retettel fogadja magába a vármegyeháza az ünnepet, mely a templom-dicsőségét zengi. Költői szárnyalású beszédet mondott Fejes István. A felszentelési ünnep nemcsak a római katolikus hívek, de az egész város ünnepe és ha a bánat, a szenvedés mindannyiunké, akkor kell, hogy az örömből is mindannyian vegyük ki a részünket. A felekezeti békét, egy-másnak minden jóbán s minden ne-mes igyekvésben való megértését él-tette. Hericz Sándor ügyes, eleven sikerű beszédben mindazokat éltette, akik a legnemesebb áldozatkészséggel karolták föl az újjáépítés gondolatát. Mélyen, a késő délutáni órákba nyult bele a bankett. Nagy sikerű volt a Dókus Gyula alispán felvételei nyomán készített fényképeknek, me-lyek a templom belsejét ábrázolják és a bankett során páratlan kelendő-ségnek örvendettek. A gondal, izle-

tesen s izlésesen feltalált étkek a Kovács Károly vasuti vendéglős kony-hájából kerültek ki, a finom, zamatos hegyaljai borok őz. gr. Wallis Gyuláné pincéjéből valók voltak.

Estére a városi színházban zaj-lott le a katolikus hölgybizottság által rendezett táncmulatság, mely minden tekintetben kitűnően sikerült. Nagy és intelligens közönség töltötte meg a színház tágas termét. A pá-holyok telve voltak szép asszonyok-kal, lent a táncteremben pedig a tán-coló párok Jónás Jancsi sárospataki zenekarának hangjai mellett lejtették a táncot kifogyhatatlan kedvvel és a legvidámabb hangulatbn egészen a reggeli órákig. — A táncmulatságon megjelent vármegyénk és a város társadalmának számos előkelősége is.

Munkás gimnázium.

— szept. 10.

(Sp.) Kertész Ödön ur cikkét örömmel olvastuk, amelyben mind-inkább elposványosodó közéletünk egészséges érdeklődésének méltó tár-gyat nyújt. Vajha meghallgatnák az életrevaló, okos beszédet. Szeretjük hinni, hogy úgy lésszen! Cikkének bevezető része, amelyben bár indo-lenciánk és Pató-Páloskodásunkhoz mérten nagyon is enyhén bírál, szin-igazság s egyben alapos és jogos kri-tikája a szájtattató várakozás hiába-valóságának. Unos-untalan olvastunk már Ujhely fejlesztéséről, de okosab-bak nem lettünk, minthogy a pium desideriumok a valóságban igazi so-ványító kurái az értelemnek és zsi-basztói az akaratnak.

Az egyik a külvámterülettel biztat, mint összes bajaink univerzális gyógyszerével, feledve, hogy amíg az megvalósul — ha ugyan megér-jük — addig az ördög is elviheti a várost, vagy legalább is tespedhetünk — ha kibírjuk — évtizedekig. A má-siknak az a baja, hogy Sárospatak is van a világon s az is haladni sze-retne, vagy legalább is egzisztálni bátorodik. Azt természetesen nem veszi eszébe, hogy egy vagyonos Sárospatak inkább kövérítheti Ujhelyt, mint egy elmaradott, gazdaságilag tengődő fészek. A harmadik a vár-megyebeli nagyurakat szeretné Uj-hely felvirágoztatására megnyergelni. Epitessenek — ugymond — itt pa-lotákat. Az egész plánum nem ér azonban egy ütöt taplót. Mert, ha akadna is aköz a négy-öt mágnás között egy, aki pénzével nem tudva mitévő legyen, azt ujhelyi házba fek-tetné, ugyan mivel volnánk előbbre? Ha még fábrikát építtetnének! Ha arra izgatná a tervező őket — jólle-het se házat, sem fábrikát, de egy putrikot sem épített egy sem — an-nak legalább mint szappanbuborék-nak, — ennek a mi kedves játéksze-rűnknek — volna valami tetszetős-sége.

Olvastunk meddő és értelmetlen sopánkodást afelett is, hogy kevés a mi vasutunk, meg hogy — horren-dum dictu — egyéb felé terveznek is, építenek is új vonalakat. Pedig a valóság az, hogy kevés városnak van, mint vasuti gócpontnak az or-szágból kedvezőbb fekvése, mint Uj-helynek. Hogy élni nem tudunk vele, vagy hogy jobban ki nem aknázzuk, az igaz, de arról már semmi vasut a világon nem tehet.

Térszűke miatt mellőzzük ezuttal a városboldogítás egyéb képzelgéseit s csak annyit jegyzünk meg, hogy Ujhely lassu tempóban való haladá-sának kizárólag Ujhely az oka és semmi egyéb. Mert hát jogosan igé-nyelhetné azt, hogy a jelenleginél nagyobb helyőrséggel láttassék el azért, mert mint jelentékenyebb, de vagyontalan város csak polgárainak súlyos megterhelésével tesz és tehet eleget feladatainak, amelyeknek igen

nagyrészt az állam hárítja rá s így igazságos és méltányos volna a re-compensacio, de azért is, mert a VI. hadtest területén a legfontosabb vas-uti gócpont, mindazáltal Ujhely el-hagyatottan éppen nem tekinthető, lévén benne összpontosítva mindama hatóság és intézmény, melyek a vá-rosiasságot is szolgálják, az ipart és kereskedelmet is táplálják s amelyek-nél több más hasonlagyságu város-ban sincsen. Más baja van Ujhely-nek. Ipara és kereskedelme, de főleg az előbbeni nem eléggé fejlett arra, hogy a reá gravitáló vidék igényeit kielégítthesse. Ujhely vidékének egy része másutt látja el magát ipari szükségleteivel, de sőt az ujhelyiek is. Ezen a bajon pedig nem segítene se a külön vámterület, se az, ha Sárospatak az Uranus csillagban volna, sem az, ha gróf Andrássy Sándor a Cigány-utóán palotát építtetne, sem az annyira sopánkodott keskenyvá-gányu vasut becsatolása. Az iparos és kereskedő osztályt kell tehát me-gerősíteni, ha Ujhelyt felvirágoztatni akarjuk s ha az sikerül, Ujhely ki fog épülni Borsiig egy-két évtized alatt. Hogy miként? Hát éppen a mikéntnek egyik módját tárgyalja Kérdész Ödön ur elolvasni és meg-szívlelni való cikkében.

Tegyük mi magunkért, amit te-hetünk, mert ha folyton csak remény-kezdünk és sopánkodunk, felkopik az álunk. Aki mindent mástól vár, az nem élni való. Amit munkával biz-tosan elérhetünk, szégyen, ha nélkü-lőzzük. A tudás és intelligencia ama vetőgépe, melyet a derék férfi hozzá és tárgyához illő lelkesedéssel ismer-tet — sajnos — nálunk még új do-log. Sőt, verjék bár érette be a fe-jünket, de a mi hátramaradottságunk szegényére kelleltenül vagy legalább is iumel-ámmal fogadott újítás számba megyen sokaknál. Pedig nevelés, ta-nítás nélkül nincsen civilizáció, anél-kül pedig képtelenség a világverseny-ben helyt álló iparos és egyáltalán a hasznos termelési ágak körébe igazi eredménytel foglalatokoskodik képes nemzedéket képezni. A tudással acé-losított akarat a nemzet egyik leg-bővebben tápláló forrása. A tudomány és ismeret demokratizálása a legál-dottabb munkák egyike, melyekkel a nemzetboldogítást szolgálni csak ké-pesek vagyunk. Hogy lassan megy? Igaz, de semmi, igazán derék dolog nem végezhető el szebel-lobbal. S aztán csak a kezdet nehéz, az okos, művelt iparos-íjfaság fogja reorgani-zálni pangó iparunkat. Más anyag kerül a mesterek kezébe, akikkel ha-tékonyan sikeríthetik majd mun-kájukat. A tanult ember munkája jobb s mert jó, viszonylag olcsóbb, tehát versenyképesebb is az elmaradt tudatlan munkájánál. A pallérozott értelem a legbiztosabb alapja a pro-dukтивitásnak.

A boldog külföld — már termé-szetesen az, ahol igazi civilizációról beszélhetni — régen tul van ezeken a dolgokon. Franciaország, Anglia, Németország, Belgium, Holland, Ausz-tria horribilis áldozatokat hoztak azok-nak a céloknak a megvalósítására, a minek a kezdeményezéséről itt szó vagyon. Újabb időben az olaszok is derekasan hozzá láttak a munkás if-juság neveléséhez és ismereteinek ki-szélesítéséhez. S a ha külföld méltán irigyelt iparáról hallunk vagy olva-sunk, jusson eszünkbe, hogy azok a nemzetek sok munkát és pénzt fek-tettek be iparosságuk képzésének fon-tos vállalatába. Az a tőke gyümöl-csözik most.

Balga okoskodás, amely szerint a demokratizált tudomány a szociáliz-mus tulzó tanainak lenne a meleg-ágya. Csekély fáradsággal cáfolhat-nók meg, ha tárgyunktól el nem té-ritene, ezt a felfogást, sőt mutathat-nók ki éppen az ellenkezőjét. Any-nyit azonban megjegyzünk, hogy

RAKOVSKY SÁNDOR

ruhafestő és tisztító

Sátoraljujhely, Bercsényi-utca 5. (Saját házában.)

Díszes női ruhákat, bluzokat, ruha aljakat, férfi ruhákat legszebben tisztít és fest bármily színre, női ruhaszövetet guvliroz jutányos áron.

éppen van kel mas tar a képte taság t lanul.

Eg Károlyt koponye igazság nem pa rejlik a vényesü tely a géniusz ként ol érvénye a respe hogy je humani és társá összhar inkább rácia sz lan, m

Mi Ödön nem m má, ar mány ceum olyan ügyet, akarja, mény a utóbbi a kultu teljessé zanak. lelkes tanonc egyszer a Vágó galmáb zinczy fűzött v be hiv kitaró iskola g kely esa gálja a Ennyi az új s képező

Vá gimnáz alkotá Meggyö megye, valami tettel f ifjuság ját oltá rásánál elsiváro hogy s horvasz s hog munká és társ és igaz

A fel ref.

A gye őst tartotta Hutka egyház lete al és vilá Dókus senyey Isépy zsef, K ter Mil hály, E közül Isaák Andor vábbá mos t előtt is Ez al

Olcs

A a kauc kézimü belől k

éppen az értelmes és tanult ember van kellőleg immunizálva az ártalmas tanok utopisztikus métele ellen. A képtelenségek bolondgombái a butaság talajában tenyésznek zavartalanul.

Egyébként pedig, hogy Eötvös Károlyt idézzük, akinek hatalmas koponyájából soha ennél nagyobb igazság a neki való formulában ki nem pattant vala: „Amennyi igazság rejlik a szocializmusban, annak érvényesülnie kell, ha minden tekintély a porba omlik is.” Az emberiség géniusza hivatott tehát a kérdést akként oldani meg, hogy az igazság érvényesülése ártalmára ne legyen a respektálandó tekintélynek. Amint-hogy javarésztében sikerült is már a humanizmus követelményeit az állam és társadalom — racionnal kívánatos összhangba hozni s hitünk szerint az inkább lehető a művelt, okos demokrácia széles rétegeivel, mint a tudatlan, műveletlen tömeggel szemben.

Mi azt hisszük, hogy Kertész Ödön ur díszletes kezdeményezése nem marad meddő. Ismerve buzgalmat, amelynek köszönhetjük a tudomány népszerűsítésének a szabad liceum felállítását által elért sikerét, olyan férfiak látjuk kezében az ügyet, aki tudja, hogy mit akar és akarja, amit tud. De biztató körülmény az is, hogy Sátorajauhely az utóbbi években derekasan felkarolta a kultúra ügyét. Csonka gimnáziumát teljessé fejlesztette. Népiskolái virágzanak. A tanügy nem szűkölködik lelkes támogatók híján. Az iparosanok oktatás is — amint arról nem egyszer örömmel győződünk meg — a Vágó Gyula s lelkes társai buzgalma által teljes sikerrel bízik. A Kazinczy kör megismosodott s a hozzáfűzött várakozásnak megfelelően tölti be hivatását művelt társadalmunk kitaró támogatásával. A polgári fiú iskola gyökeret vert s aránylag csekély eszközökkel is derekasan szolgálja a közművelődés nagy érdekeit. Ennyi kedvező auspicium sikert ígér az új s valóban kultur szükségletet képező intézménynek is.

Várjuk tehát az ujhelyi munkásgimnázium megszületését a fontos alkotások becsének igaz méltatásával. Meggyőződésünk szerint ugy a vármegye, mint a város intéző körei, valamint a társadalom meleg szeretettel fogják azt dajkálni. A tanuló ifjúság pedig sietni fog ismeretszerzését oltani a tudás lelket elevenítő forrásánál. Szinte jól esik meglehetősen elsivárodott közéletünkben látni azt, hogy a politikai szenvedélyek nem sorvasztották el alkotó képességünket s hogy alkalmunk nyílik áldásos munkára oly téren, ahova a politikai és társadalmi tusakodás kellemetlen és igazán unott zaja be nem hatolhat.

A felsőzempleni ref. egyházmegye közgyűlése.

— szept. 10.

A felsőzempleni ref. egyházmegye őszi közgyűlését folyó hó 6-án tartotta meg a bányózi egyházban *Hutka József* esperes és *Dókus Ernő* egyházmegyei gondnok kettős elnöklése alatt. Jelen voltak az egyházi és világi tisztikarból *Dókus Gyula*, *Dókus László*, *Bernáth Aladár*, *Besseney Zénó*, *Thuránszky Tihamér*, *Isépy Zoltán*, *Fejes István*, *Virág József*, *Kádár János*, *Szeghő Benő*, *Péter Mihály*, *Tomory Pál*, *Tudja Mihály*, *Kozma Antal*, a főgondnokok közül *Patay Sámuel*, *Nemes Sándor*, *Isaák János*, *Kolonay Tamás*, *Bajusz Andor* nagymihályi főszolgabíró. Továbbá majdnem minden lelkész, számos tanító és gondnok. Közgyűlés előtt istentisztelet volt a templomban. Ez alkalommal *Helmezy Antal*

imádkozott. Napirend előtt *Hutka József* esperes kért szót és rámutatott arra, hogy a bányózi egyháznak ma kettős ünnepe van, az egyik az, hogy az egyházmegyei közgyűlést falai közt üdvözölheti, a másik, hogy az egyház épen ez évben tölti be fennállásának 300-ados fordulóját. Történeti vonatkozásban gazdag beszéde jegyzőkönyvbe foglaltatott. Ezután ugyanő üdvözölte *Dókus Gyula* legidősebb tanácsbíró, abból az alkalomból, hogy most töltötte be vármegyei szolgálatának 40 éves fordulóját. Felémelő beszédére a jubiláns megható módon felelt. Mindkét beszéd szintén jegyzőkönyvbe vétetik.

Megalakulván a közgyűlés, első tárgya volt *Péter Mihály* főjegyző indítványa a *Borromeus* encyclica ellen való óvás — tiltakozás és a „jus placeti” törvénybe iktatása tárgyában. Az indítvány indokaival együtt elfogadtatott és az egyházkerületbe lesz felterjesztve. *Tomory Pál* m.-izségi lelkész, megválasztott papi aljegyző az esküt letette, hasonlóképpen néhány ifju tanító. Ezután egészen a déli órákig számos ügy foglalkoztatta a közgyűlést, amelyek az iskolákra, azok előbbvitelére, tanítókra, lelkészekre, építkezésekre, díjlevelekre stb. vonatkoznak.

(Bucsu Dókus Ernőtől.)

Körülbelül 1 óraker, midőn a közgyűlési tárgysorozatot letárgyaltuk, történeti nevezetességű ponthoz jutottunk az egyházmegye életében. Felállott *Dókus Ernő* egyházmegyei gondnok. Mindenki legott érezte, hogy fontos mondani valója lesz. Előadta, hogy a püspöktől vette azon értesítést, hogy őt a tiszáninneri egyházkerület a főgondnoki székbe emelte. Nagy csend, figyelem és meghatottság között folytatta aztán, hogy milyen megtiszteltetésnek veszi megválasztását, de épen, mert ennek folytán távoznia kell e székből, erőt vesz rajta a fájó érzés most, amikor bucsut kell vennie ettől az egyházmegyétől, amelyhez annyi szép emlék, annyi szál köti kora ifjúságától. Ezután bocsánatot kért azoktól, akik valaha valami miatt talán megnehezítettek volna rá, ha néha szigorúnak kellett lennie, de őt mindig a közügy, egyházának mély szeretete vezette. Elbucsuzott elnöktársától, a tisztikartól, akit őt támogatták, az egész egyházmegyétől, áldást kért minden tagjára. A beszéd mindenki mély hatást gyakorolt. Feszült figyelem között *Péter Mihály* főjegyző emelkedett szólásra. A beszéd gondolatmenete körülbelül ez. Sokszor szólott már a közgyűlésen, kezdte, de sohasem volt annyira elfogult mint most. Elfoglaltá teszi egyfelől az öröm, hogy épen *Dókus Ernő*, a mi egyházmegyénk gondnokát választották a tiszáninneri egyházkerület főgondnoki székébe, amely díszesség mind ránézve, mind a felsőzempleni egyházmegyére, mert az az állás a legnagyobb méltóság, amit egy egyházat szerető világi ember a magyarországi ref. egyházban elérhet: abban székből amelybe most emelkedett, olyanok ültek előtte, ha más cím alatt is, mint a *Perényiek*, a *Dobók*, a *Rákóczyak*, *Boeckay István*, *Szemere László*, 1733 után pedig e címmel a *Vayak*, a *Lónyayak*. De ha ez örmére szolgál is az egyházmegyének, más oldalról végtelen szomorúságot okoz a *Dókus Ernőtől* való elszakadás. Vázolta a *Dókus* egyéniségének egész gazdagságát. Végül megköszönte az egyházmegye iránt tanúsított soknemű önfeláldozó fáradozásait s kérte az egyházmegye iránti továbbbi jóakarását s áldást kért jövő nagykiterjedésű munkájára. Az egyházmegye mindkét beszédet egész terjedelmében jegyzőkönyvébe foglalta s kimondotta, hogy *Dókus Ernő*

kiváló érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti, őt örökös tiszteletbeli gondnoknak választja s egyházkerületi főgondnoki beiktatásán, Miskolcra okt. 11-én testületileg vesz részt. Az egyházmegyei gondnokra november 1-ig adandók be a szavazatok.

(Fehér asztal mellett.)

Ezek elvégzésével a bányózi egyház 100 terítékű bankettet adott a lelkészlakon. Az első pohárköszöntőt *Hutka* esperes mondotta a vendégeknek. Utána *Péter Mihály* főjegyző a világiakra üritette poharát. Miután vázolta a világiaknak a ref. egyházban való nagyfotosságu szerepét a multban és jelenben, a világiak egyik kiválóságára *Dókus Ernőre* mutatott rá, akitől, ha fájdalmas is elszakadni, de enyhíti ezt azon körülmény, hogy hozzá méltó testvérében, *Dókus Gyula*ban kiváló gondnokot emelhetünk az egyházmegyei gondnoki székbe. Ez ajánlatot a jelenlevő közönség riadó éljenzéssel fogadta. Most *Dókus Gyula* állott fel. Megköszönte a jelenlevők bele helyezett bizalmát, de körülményei, nagy elfoglaltsága arra az elhatározásra bírják, hogy a bizalom elől kitérjen. Ajánlotta, hogy fiatalabb erőt válasszanak. *Dókus Ernő* a lelkészeket, *Fejes István* *Dókus Gyulát* és *Ernőt*, *Besseney Zénó* a lelkészeket köszöntötte. *Kádár János* a bányózi egyházért, derék lelkészeért, gondnokaiért, népeért a jövő virágzásért üritett poharát.

Köszönet illeti a bányózi egyházat a vendégek nagy áldozatba kerülő gazdag ellátásáért, de még nagyobb elismerés *Hutka József*nek, a ki nagy fáradsággal munkálkodott az ellátás sikerén s szeretetreméltó s lekötelő szivességgel vigyázott arra, hogy mindenek kedvesen szép rendben folyjanak. A nyájas szivesség, az izletes ételek és italok híret bizonynyal messze földre vitték el.

p. m.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Köszömlén. Dr. Reichard Salamon polgármester és *Gecsey Jenő* az adóügyosztály vezetője értesítik a város közönségét, hogy a f. évi földadó, házber és házostály adó I., II., IV. oszt. keresteti adó, a tőke kamat és járadék adó és általános jövedelmi pótdó kivetési lajstromok az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a rendelkezéséhez képest folyó évi szept. hó 10. napjától 8 napon át, vagyis szeptember hó 18-ig bezárólag a város adóügyosztályában közzszemlére lesznek kitéve, azokat a jelzett időben és hivatalos órák alatt az érdekeltek megtekinthetik és az ellen észrevételeiket írásba foglalva a) azon adózók, kik a jelzett adónemekkel már a mult évben is megváltak róva, a lajstrom kitétele napját, b) azon adózók, kik a jelzett adónemekkel most első ízben rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a város adóügyosztályánál, vagy a polgármesternél előterjeszthetik.

(Elmaradt bucsu. A nyirbátori főszolgabíró azzal értesítette a vármegye alispánját, hogy a folyó évi szept. hó 14-ik napján *Máriapócs*on tartandó bucsut a belügyminiszter hozzájárulásával *Szabolcsvármegye* alispánja betiltotta. A mai nap folyamán felhívta hát az alispán valamennyi járás főszolgabíróját, hogy ezt a legszeleesebb körben azonnal tegyék közhírré és a bucsura törekvő lakosságot a bucsura való menetelben akadályozzák meg.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

Kazinczy Lajos szobra.

Szobrot, érebe faragott monumentumot állított újból a kegyelet a hazafiúi erényeknek. Nehéz, véres kalvariajárás volt a *Kazinczy Lajos* honvédtábornok élete és amikor minden hősi, epochális fellángolást belefajított a tulerő a vérbe és a keserűségbe, tizenhat nappal az aradi vértanuk kivégzése után golyót küldött az osztrák hatalom a *Kazinczy Lajos* testébe is. Ott lötték főbe az aradi sáncároknak és a nagy *Kazinczy* fia is az életével fizetett, amiért az életével szállt sikra ezért az ezerszentes, vérbe meg könnybe puhult földért.

Es a hősi vértanúságra való visszaemlékezésnek kegyeletes, nemes formát adott *Kazinczy Gábor*, nyugalmazott debreczeni táblabíró. Szobrot állít a vértanu emlékének és nemesen, valami megható készséggel adja tanuságát, hogy a nagy *Kazinczy* csak lelke ver a lelkében. *Tóth András* debreczeni szobrászművésszel elkészítette a *Kazinczy Lajos* szobrát, *Széphalmon* már fel is állította és beadványnyal fordult *Dókus Gyula* alispánhoz, hogy a szobrot a *Kossuthszoborral* egyidőben leplezze le a vármegye.

Pompásan sikerült, művészi munka a szobor. Egyik legbravurosabb alkotása *Tóth András*nak, akinek ereje, tehetsége nem egy eleven sikerű szobrot adott már az országnak. Mintegy két méter, tiszta haraszi kőből készült talapzaton áll a szobor, mely életnagyságban ábrázolja a vértanuhaltalt halt tábornokot. A mauzóleum és a sir között van felállítva, tuják és rózsafák veszik körül az ércet és a poetikus miliőben nagyszerűen hat a hősi gondolat. *Kazinczy Gábor* dr. *Szirmay István* vármegyei főügyész kérte fel, hogy a leleplezés során ünnepi beszédet mondjon s dr. *Szirmay* készséggel vállalta is a megtisztelő felhívást. Most már csak a vármegye közönségére hárul a feladat, hogy múltó fényvel, széles kereteket adva az ünnepségnek, leplezze le a szobrot. A szobrot, mely glóriája a vértanu halálnak és amelyet a nemesen hevülő, kegyeletes fiú érzés emelt.

Az egyetlen program.

A közelmúlt hetek egy gyakorlati értékű s ezerszer megkívánt tanulással szolgáltak. Nem teoriák, de maga az élet szállt sikra és újból rámutatott arra az utra, melyen kell Ujhelynek — ha igazán nagygyá és erőssé akar fejlődni — a legközelebbi jövőt megépíteni. Néhány kilométernyire folyt tőlünk a nagygyakorlat s közelebb volt a hadsereg *Kassához*, mint Ujhelyhez s mégis nagy összeg az, amit akár közvetve, akár közvetlenül jelent Ujhely forgalmában a szomszédos nagygyakorlat. Megélné a város, tarka, csillogó színeket kaptak az utcák és a kereskedelmi és ipari készletben úgy megnövekedett néhány napra a fogyasztás, hogy már-már zavarba jött Ujhely. A mi kicsinyes, kisvárosias méreteink nem bírták el a megnövekedett arányokat és mutatót kaptunk abból, hogy mit jelentene Ujhely fejlődésében a katonaság.

Es ezen a ponton kell minden arra hivatott tényezőnek a város-politika újabb simeit lefektetni. Ne ködbe vészó utopiákkal foglalkozzunk és ne forgácsoldjuk ezt minden erő azokon a meddő erőlködéseken, melyekkel csak a ma sikerét és nem a holnap egészségessé, erőssé való izmosodását szolgáljuk. Csittuljanak el a lármas és csak kicsinyes érdekek elé szegődöttetett igyekvések és lássuk meg mindannyian azokat a realitásokat, amelyek ugyan nem türik meg

Olcsóbb lett a gallértisztítás!!

A gallérok színe hófehér és elegáns diszkrét fényt kap, megkapja vázonszerű jellegét és nem lesz olyan, mint a kaucok gallér. — Vegytisztító intézetemben megfelelő átalakításokat tettem, holis a férfi- és nőruhák, valamint kézimunkák a legújabb módszer szerint tisztítanak. Az elkészült munkák tetemesen leszállított árak mellett 5 napon belül kifogástalanul eszközöltetnek. — Gyors és pontos kiszolgálást biztosít és mennél számosabb megbízást kér:

a legújabb fényesítő és hajlító gépekkel berendezett **fehérnemű és vegytisztító intézetemben** hol minden gallér éle oly géppel lesz simítva, hogy annak viselője meg van védve a nyak kidőrszülésétől. **1 gallér 5 fill., 1 pár kézeltő 10 fill.**

Kálosi M.

mosó és vegytisztító intézete
SÁTORALJAUJHELY

gyök figyel-
l. cimbalom-
érdeklődők
máramaros-
t hagyva, itt
iskoláját új-
eiratközásra
3. sz. alatti

zsefné hely-
elentést tett
avelák Mi-
rt, mert tá-
éből kilopta
énzét. Mivel
enekült, —
ek.

r Andrásné
us hó végén
a róm. kath.
herével di-
arany kar-
a rendőr-
neti.

rlő ricinus
a Ferenc
Klinikai
ogy ez a
iz még oly
k izgatása
mentes tisz-
eknél más
a volt meg
egyik leg-
azgatósága
ismerését:
tő-és has-
e József-
ó." Után-
A hol rak-
vetlenül a
rások szet-
udapestén,

abb kosz-
bluzok,
ny-ruhák
lyi divat-
és gyer-
sztékban.

k
képészek
p képek
okkal ol-
Széché-

gyék
n Sándor
rt céget.
anapság
amiatt,
z lassan
az csak
t valódi
adlófény-
óra alatt
tározha-
nyt köl-
fénymáz
fűszerke-
tíli gyá-
fénymáz-
edjegyre,
ábrázol

hogy a
ki nem
Cimexin
gy nem-
nak el
sa foly
adnak s
öcherer
tó, szö-
est nem
ot nem
y Kál-
aujhely,
gyógy-

gytalan-
gyenge
k, sá-
ésére a
egner-
Valódi
til, na-

gyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis
üveg ára 3 kor. 20 fillér, nagy üveg
6 korona a gyógyszertárakban. Postán
küldi utánvétellel vagy a pénz előze-
tes beküldése után Krieger Korona
gyógyszertára, Budapest, Kálvin-tér.

— **Kilenc nagy hattyu eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.**

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence
idült hurutjainál huykó és fővényképződés-
nél, a légutak és a kiválasztó szervek huru-
tos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyuit.
Orvosilag ajánlva.

Főraktár: **Behyna Testvérek** cégnél
Sátoraljaujhely.

KÖZGAZDASÁG.

* Szilágyi és Diskant miskolci
gépgyáros cég kitűnő könyökszerke-
zetű viznyomású borsajtóra, valamint
legújabb „Villám” centrifugális bo-
gyózó és zuzógépére felhívjuk olvasó-
ink figyelmét. Kiemelendők különö-
sen a cég által feltalált és készített
„Kossuth” „Kincsem” és „Hegyalja”
borsajtók, nemkülönb a nagyüzemi
présléshez készített „Rákóci kettős
kosaru., sajtók, melyeknél a régi vi-
lág fából készített prése zseniálisan
egyesítve van a modern technika
vivmányaival. A sajtók felső része
faszerkezet. Ennélfogva must sehol
sem érintkezik vasrészekkel, hanem
csak fával, ami a must színét, ízét,
zamatját nem befolyásolja. A tör-
kölyt sem kell összevagdálni, hanem
kisebb darabokban is könnyen kile-
het venni. Az 1901. évi temesvári,

az 1902. évi egrí és pozsonyi II. me-
zőgazdasági országos, az 1906. évi
nagyváradi, 1907. évi pécsi kiállítá-
son aranyérem és díszoklevéllel a
cég borsajtói lettek kitüntetve. A cég
izléses árjegyzékét kívánatra minden
érdeklődőnek megküldi.

NYILT TÉR.)*

SZTOJKAI

LUGOS SÓS SAVANYUVIZ

rekedtség, köhögés és nátha ellen.
Cukorbetegségnél speciális gyógyszer.

Főraktár Sátoraljaujhelyben:

Vilkovszky és Tóth cégénél.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal
felelősséget a Szerk.

Az elismert
legjobb
legelterjedtebb
magyar hírlap

AZ UJSÁG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, Rákóczi-ut 54. sz.

Főmunkatársak: **Herzeg Ferenc, Ke-
nedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.**

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.**
Szerkesztő-társ: **Dr. Agal Béla.**

Előfizetési árak: 1 óra 2-40 kor.
negyed évre 7 kor., fél évre 14 kor.,
egész évre 28 kor.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Főmunkatárs: **Majtényi Géza.**
Helyettes szerkesztő: **Roboz Hugó.**
Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

H I R D E T É S E K.

= Aki üzleti forgalmát emelni akarja =

az el ne mulassza hirdetését már most feladni

az 1911. évre szóló

ZEMPLEN NAPTÁRÁBA

mely az egész vármegye területén közkezen forgó kézikönyv.

A Zemplén Naptára

utmutatóul szolgál vármegyénk minden egyes lakójának.

A Zemplén Naptára

tartalmazza az összes hivatalokban, intézetek,
egyesületek és gyárakban működők névsorát.

A Zemplén Naptára

az összes 451 község előljáróit, tanítóit, lelkészeit közli.

A Zemplén Naptára

nélkülözhetetlen kézikönyv minden háznál.

A Zemplén Naptára

hirdetéseit máától fogva naponta felvételnek kiadóhivatalunkban.

Hirdetési árak 2 koronától 20 koronáig.

Kívánatra hirdetményfelvétele végett megbizottunk készséggel megjelenik.

MEGNYILT!

Sátoraljaujhely látványossága!

„ELITE” fényképészeti és festészeti műintézet

Olcsó árak! Művészi kivitel! Sátoraljaujhely, Petőfi-utca 14. sz. (Saját ház.) Minden nap nyitva!

Zemplén-Ladmóczy Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kömentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladmóczy Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.

Sürgőhycsim: Mészársaság Saujhely. Telefon szám: 32.

4530/1910. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A királyhelmecezi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sátoraljaujhelyi kir. törvényszéknek 9117/1909. p. számú jogerős ítélete alapján Soltész József kérelmére Mihály Mihály ügygondnok által képviselt kisk. Üveges Etelka, Mária, továbbá Üveges Zoltán, Üveges János, öz. Üveges Jánosné ellen a végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes bírói árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a és az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. és következő §-ai értelmében a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék és a királyhelmecezi kir. járásbíró területén fekvő a királyhelmecezi 784. sz. tjkvben A. I. 92. hrsz. alatt és a királyhelmecezi 18. sz. tjkvben A. I. 91. hrsz. alatt felvett ingatlanokból alakított, a királyhelmecezi 89. sz. betétben A. I. 920., 921. hrsz. alatt felvett Üveges János, kiskoru Üveges Etelka, kisk. Üveges Mária, Üveges Zoltán és

Soltész József nevén álló ingatlanokra 2214 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetett és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1910. évi október hó 10. (tizedik) napjának délelőtti 10 (tíz) órákor ezen tkvi hatóság iródiájában megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 221 kor. 40 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges letételét igazoló elismervényt annak átszolgáltatni.

Királyhelmecezen a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1910. július 14-én.

Horkay, kir. jbiró.

1964/1910. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A varannói kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Friedmann Lajos végrehajtónak, Mitro Demcsák Mária végrehajtást szajvendő elleni 29 korona 36 fill. tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén lévő, Varannó község határában fekvő, a varannói 149. számú tjkvben A. I. 1-3. sorsz. alatt felvett 111-112/2. hrsz. 1 h. 31 □ ölet tevő 160. számú ház, udvar s kertből és 113. hrsz. 1562 □ ölet tevő kertből Mitro Andrásné szül. Demcsák Mária nevént irt 1/2 részre 933 kor. kikiáltási árban az árverést ezennel elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi szeptember hó 29-ik napjának d. e. 9 órájkor a varannói kir. jbiróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségeiben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul az 1908. évi XLI t.-cz. 26. §-a szerint csak úgy fog eladatni, ha az ingatlan kikiáltási árának kétharmada mint vételár ígértetik, ellenesetben az árverés felfüggesztetik.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 93 korona 30 fillért bántapénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varannó, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1910. évi július hó 27-ik napján.

Köröskényi, kir. járásbíró.

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős, egy és két éves Riparia Portalis és Rupesztris Montisola alanyra oltva, különböző bor- és csemegefajtákban, köztük a Csaba gyöngye, mely már július 20-án érett. Ezenkívül Riparia Portalis s Rupestris Monticola sima és gyökeres, peronoszpóra mentes hazai sima és gyökeres vesszők.

Kérjük árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: Schmidt Mátyás BOGÁROS (Torontálmegye).

Vendéglősök figyelmébe!

Királyhelmecezi fő-utcáján fekvő, nagyon jó forgalmu, Tulipán nevű vendéglő, italmérési joggal, teljes jó berendezéssel és házzal együtt, szabadkézből és kedvező feltételek mellett örökön eladó.

Venni szándékozik folyó év szeptember 25-ig a Bodrogközi takarékpénztárnál Királyhelmecezen jelentkezhetnek, hol a vételt véglegesíthetik.

MEGYEI ÁLTALÁNOS BANK

részvénytársaság

SÁTORALJAUJHELY.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzalog-kölcsönöket

Bevált külföldi pénzeket (dollárokat).

Folyó számlahitelt és óvadékokat nyújt kedvező feltétellel

Eszközöl 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorsjegyeket és előlegzi az értéket havi törlesztésre.

Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvénytársaság

Igazgatósága.

A mit te egy futóperc alakjában elmulasztasz azért egy örökkévalóság sem kárpótolhat. Schiller.

Védjegy.

Oetker.

E jelmondat kicsinyes dolgokban is megszívlelendő és követendő. Azon háziasszony, ki a jövőben nem élesztővel, hanem

Dr. Oetker-féle sütőpor-ral

süt és főz, a háztartás és a gyermeknevelés számos tendői számára sok ezer percet takarít meg egy esztendőben.

Egy csomag ára 12 fillér. Egy fél kg. liszt számára szükséges élesztőerőt tartalmaz és a bevált receptekkel egyetemben mindenütt kapható.

LEGUJABB SZERKEZETŰ CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányából

nagy választéku

állandó bizományi raktár van

Sátoraljaujhely, Deák-utca 3. szám alatt.

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

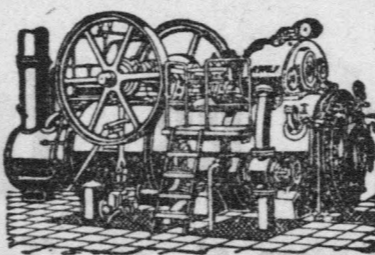
TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseleje:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29

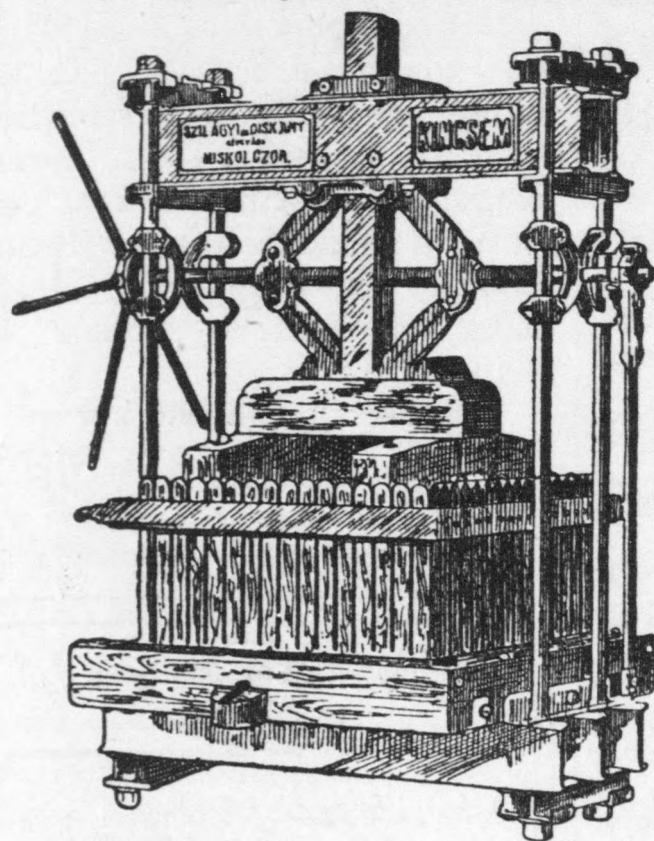
Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10-800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.

Összgyártás 700 000 lóerőn felül.

1902 országos gazdasági kiállítás, Pozsony: I-ső díj, aranyérem. 1902. borászati kiállítás, Eger: 1 diszoklevél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj, diszoklevél. 1906. Nagyvárad: I. díj, diszoklevél.

BORSAJTÓK

Legujabb rendszerű „Könyök-szerkezetű” „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Aczélorsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legujabb rendszerű víznyomású

kettős kosarusajtók

nagyüzemű préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevéllel kitüntetve.

Szőlőzúzók és bogyzók.

„VILLÁM” legujabb centrifugális bogyzók és zuzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára MISKOLCZON.

Arjegyzék ingyen.

Eladó ház.

Kazinczy-utcai emeletes ház, mely áll négy modern lakásból, udvar és kertből, mely utóbbi házteleknek is igen értékes, igen jutányosan és a legkedvezőbb feltételek mellett eladó.

Tizenegy évig még állami adómentes. — Bővebb felvilágosítás nyerhető dr. Székely Albert ügyvédi irodájában Sátoralyaujhely, vagy a tulajdonos budapesti lakásán (I. Enyedi-utca 18. II. em. 3. ajtó).

Csapó Lajos.

Cs. és kir. szabadalm. **sérvkötők** pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestő-, járó- és támogatókat, mű- és támasztó fűzőket, egyenestartókat ferdénnyeltek részére, valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legjutányosabbgyári árak mellett.

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestő gépgyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítva 1878. Telefon 13-76.

A szépségápolási specialisták

együttértenek azzal, hogy szép arc bőr elnyerésének egyszerű titka: a pórusokat tisztítani és tisztán tartani.

Néhány csepp **CORSINI-féle EAU DE FLORENCE-**ből a mosdó- vagy fürdővizbe keverve a pórusok felnyílnak, kitisztulnak. — Az eredménye tiszta puha egészséges arc bőr.

Az egészségtelen arc bőr az e dugult pórusoknak a kellemetlen következménye. Használjon naponta Eau de Florence-et és bevásárlásnál követelje az eredeti címkes Corsinit (címké színe kék-vörös-arany), a mely Önnek biztosíték ezen toilette víz elsőrangúságáról. Egy szolid üzlet respektálja a vevő akaratát.

Magyarországon mindenütt kapható.

Nagybani raktár Magyarország részére: Török József gyógyszerész Budapest, Király-utca 12.

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 41.

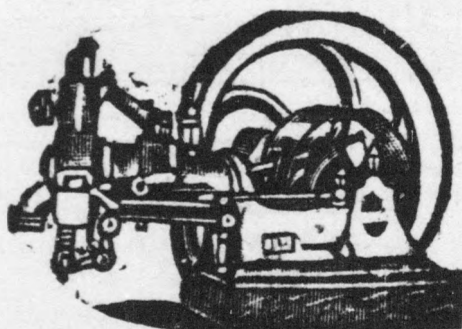
ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnék hirdetések és reklámok az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

256 kitűnő naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és tervezetek ingyen! Telefon 12-06.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat — valamint Szívógázmotorokat. —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

Egyetememes generatorunkkal

a tényleges lóerő óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-81.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek.

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak

állandó, szép és előkelő szint, amíg a valódi Eisenstädter-féle

EGLASINE

padló-fénymáz

Bejegyzett védjegy. nem használja.

Az „Eglasine” három óra alatt megszárad.

Remény mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző szint ad.

Az „Eglasine” teljesen szagtalan.

Az „Eglasine” fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhabutorok fényezésére is. Kérjen mindenütt csak valódi Eisenstädter-féle

Páncélos lovas

„Eglasine” padlófénymáz és ügyeljen a „Páncélos lovas” védjegyre, amely minden dobozon látható.

Gyermekjáték

a Schicht szappannal való mosás, mert egyszerre tisztít és fehérít is, s meglakart minden fáradságot és megöröklést!

Legjobb

iskola öltönyök

az őszi és téli idényre

olcsó szabott áron

==== egyedül ====

Szántó Mór és Társa

üzletében

Sátoraljaujhely, a Szécheyi-tér és Korona-utca sarkán

kaphatók.

Zongoratulajdonos urak

b. figyelmébe!

Szeptember 5-től kezdődőleg évi zongora-hangolási bérletet nyitok; és pedig évi 3-szori hangolás és tisztítás 14 kor., 2-szeri hangolás és tisztítás 9 kor., egyszeri hangolás 5 kor. — Javítás külön egyezség szerint. — Meghívásra vidékre is azonnal ki-megyek.

Becses pártfogást kér

Guna Gyula

zongora-hangoló,
Sátoraljaujhely, Apponyi-u. 32.

A Bóni Gyártelep és Mezőgazd. R. T.
Nyirbátor.

Ajánlja legjobb minőségű

Mosó szappant,

és pedig: **bóni szinszappant, szegedi házi szappant, csontszappant, debreczeni fajta szappant,** továbbá kis üstön főzött 5 éves legjobb minőségű borpárlatot.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy butorraktár. **BLUM GÉZA** Szőnyeg és függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.
heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK
legujabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmirna, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK
nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármily e szakba vágó munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

EPERJESI KÁLYHÁK,
GRANIT és MÁRVÁNY
SIREMLÉKEK

bizományi raktára:
BEHYNA TESTVÉREK
vas, fűszer és bizományi üzlet
Sátoraljaujhely.

Globin
a legjobb crême cipők

tartós fényesítésére
a bőrneműeket
puhítja és hossza
időre megóvja.
Minden útt kapható.

Zongoraterem
és kikölcsönző intézet.

Uj és használt
Zongorák és Pianinok
legmérsékeltébb áron
ugy cserébe, mint részletfizetésre kaphatók, továbbá zongora hangolás és javításra előjegyzések eszközölhetők

Udvardi Szaniszlónál
Sátoraljaujhelyben.

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle;
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kertibutorot fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK cégnél **S.-A.-UJHELY.**

Eperjes: Böhrandt J. V. — Kassa: Novelty Sándor utóda.
Kis-Szeben: Kassewitz J. János. — Varanno: Cseri Hermann.

Sát
Meg
sze
Szer
Sátora
T
Kézi
Nyilttér
A
A
parlam
munka
egész
az álla
ban ké
nyujts
nak A
törvén
tartoz
dezése
szabad
lejár.
melybe
tását
kormá
benyuj
A
nek ál
désébe
A kor
akarja
badalm
alapján
megáll
ország
kormár
lyet vá
tától f
megtár
kát fog
ha egy
állapod
emel.
Az
szólva,
felbukl
lyek ol
a mini
házsza
kilátás
ellenzé
elő fe
olyan
ségét l
godtan
zék fe
hogy v
nul ho
valljuk
tunk.
hogy a
őszi t
kerüln
melyek
választ
tük. —
legutó
hogy a
szgiori
rint ne
és a sz
nagy
rá, hog
előbb
MEC
”
Olcso